

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī*

VSK.VS.Li.1.1. Katrai saziņas situācijai ir konteksts, kurā laiks, vieta un dalībnieki, savstarpēji vienojoties, nosaka saziņas saturu un formu.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
1.Valodas loma sabiedrībā	VS.V.1.1.1. Skaidro valodu lomu savas identitātes izveidē.	VS.O.1.1.1. Analizē valodu lomu savas identitātes izveidē. Skaidro pretrunas un neskaidrības daudzvalodu saziņā.	VS.A.1.1.1. Mērķtiecīgi izmanto daudzvalodu vidi, lai veidotu savu lingvistisko identitāti. Skaidro, kā indivīda vērtību sistēma ietekmē valodu lomu sabiedrībā.
	VS.V.1.1.2. Skaidro, kā dalībnieku nolūki ietekmē valodas līdzekļu izvēli.	VS.O.1.1.2. Analizē un skaidro saziņas situācijas dalībnieku lomas un nolūkus (arī daiļliteratūrā un publicistikā).	VS.A.1.1.2. Analizē saziņas situācijā izmantotos valodas līdzekļus, lai noteiktu un aprakstītu tās sociopolitisko kontekstu.

*Ministru kabineta noteikumi Nr. 416 par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem, Rīgā, 2019. gada 3. septembrī.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.1.2. Mēs izmantojam valodu, lai veidotu attiecības, apmainītos ar informāciju, noskaidrotu un izteiktu viedokli, izprastu, plānotu un novērtētu savu un citu rīcību.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
1.Valodas loma sabiedrībā	VS.V.1.2.1. Meklē nepieciešamo informāciju svešvalodā, lai aprakstītu notikumu secību, līdzības un atšķirības.	VS.O.1.2.1. Mērķtiecīgi meklē nepieciešamo informāciju svešvalodā, lai izskaidrotu notikumu cēloņsakarības.	VS.A.1.2.1. Mērķtiecīgi meklē informāciju svešvalodā, kritiski to izvērtē pēc noteiktiem kritērijiem, lai izmantotu savā radošajā un pētniecības darbībā.
	VS.V.1.2.2. Saziņā svešvalodā apraksta savu un citu pieredzi, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto zināmā situācijā.	VS.O.1.2.2. Izmanto atbilstošus svešvalodas līdzekļus, lai formulētu secinājumus, spriestu no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto dažādās saziņas situācijās.	VS.A.1.2.2. Izmantojot svešvalodas zināšanas, salīdzina dažādus viedokļus par pētāmo objektu, apraksta sava pētījuma rezultātus, formulē secinājumus un loģiski tos pamato.
	VS.V.1.2.3. Svešvalodā izsaka savas domas un emocijas, noskaidro citu cilvēku attieksmi.	VS.O.1.2.3. Svešvalodā izsaka savas emocijas un pamato savas domas. Noskaidro citu cilvēku attieksmi un tās iemeslus.	VS.A.1.2.3. Analizē un apraksta savu un citu cilvēku rīcību un emocijas daudzvalodu kontekstā, pamatojoties uz verbālo un neverbālo komunikāciju.
	VS.V.1.2.4. Sadarbojas daudzvalodu vidē. Meklē nepieciešamos resursus savu mērķu sasniegšanai. Izvērtē savu sniegumu.	VS.O.1.2.4. Kopīgi plāno un īsteno daudzvalodu projektu. Meklē un apkopo nepieciešamos resursus grupas mērķu sasniegšanai. Izvērtē savu un citu sniegumu.	VS.A.1.2.4. Meklē iespējas savai izaugsmei starptautiskā akadēmiskā vidē, izstrādā karjeras plānu un sagatavo tam nepieciešamo dokumentāciju svešvalodā.
	VS.V.1.2.5. Uzsāk, uztur/pārtrauc saziņu daudzvalodu kontekstā, ievērojot verbālās un neverbālās saziņas normas (piemēram, attālums, acu kontakts, poza).	VS.O.1.2.5. Lieto daudzveidīgas saziņas stratēģijas un ievēro valodas normas daudzvalodu kontekstā, lai uzsāktu, uzturētu saziņu un nesaprašanās gadījumā to atjaunotu.	VS.A.1.2.5. Lieto atbilstošas saziņas un sadarbības stratēģijas daudzvalodu kontekstā, lai noskaidrotu pārpratumu un nesaprašanās iemeslus un panāktu vienošanos.
	VS.V.1.2.6. Izsaka savu viedokli, piekrišanu vai nepiekrišanu, noskaidro citu viedokļus svešvalodā.	VS.O.1.2.6. Piedalās diskusijās, pauž savu viedokli, piekrišanu vai nepiekrišanu, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu svešvalodā.	VS.A.1.2.6. Sagatavojas debatēm, formulē argumentus par un pret, savāc pierādījumus un piedalās debatēs starptautiskā kontekstā.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.1.3. Valoda ir līdzeklis citu mācību priekšmetu apguvē, lai paplašinātu jau apgūtās zināšanas un iegūtu starptautisku pieredzi.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
1.Valodas loma sabiedrībā	VS.V.1.3.1. Lieto svešvalodas starpdisciplināriem mācību mērķiem (informācijas ieguvei, terminu salīdzināšanai).	VS.O.1.3.1. Lieto svešvalodas starpdisciplināriem mācību mērķiem, izmanto dažādus resursus (piemēram, izglītojošus videoierakstus, populārzinātniskus rakstus).	VS.A.1.3.1. Patstāvīgi lieto svešvalodas starpdisciplināriem mācību mērķiem, izmanto daudzveidīgus resursus (piemēram, tiešsaistes atvērtos kursus MOOC).
	VS.V.1.3.2. Izmanto valodu savu mērķu (piemēram, profesionālo) sasniegšanai starptautiskā kontekstā klātienē vai virtuālā vidē.	VS.O.1.3.2. Piedalās starptautiskās debatēs un konferencēs par sev interesējošiem tematiem klātienē vai virtuālā vidē.	VS.A.1.3.2. Aktīvi piedalās starptautiskās videokonferencēs un uzņemas atbildību par to organizēšanu.
	VL.V.3.3. Vērtē zinātnisko tekstu uzbūvi, specifiskos struktūras elementus un valodas līdzekļus, lai veidotu vienkāršas uzbūves un satura zinātniskā vai populārzinātniskā stila tekstus mācību vajadzībām.	VL.O.3.3. Veido atsevišķu žanru zinātniskā stila tekstus, piemēram, mutvārdu ziņojumu, referātu, kopsavilkumu, recenziju, ievērojot teksta izveides un valodas līdzekļu izvēles nosacījumus. Iesaistās diskusijā par zinātniska satura jautājumiem, izprot un lieto atbilstošās jomas terminus. Respektē autortiesības un intelektuālā īpašuma tiesības, precīzi citējot autorus un rūpīgi noformējot atsauces uz avotiem.	VL.A.3.2. Analizē un vērtē zinātniskā stila tekstus un tajos izmantotos valodas līdzekļus, lai veidotu savus zinātniskās pētniecības darbus un populārzinātniskus tekstus, kā arī pilnveidotu tekstpratību mācību un turpmāko studiju vajadzībām. Analizē un skaidro speciālās leksikas lietojuma motivāciju zinātniskā satura tekstos un publicistikā.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

SK.VS.Li.2.1. Teksts ir izpētes objekts, kas ļauj izprast verbālās un neverbālās saziņas īpatnības attiecīgajā valodā.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
2. Teksts un tekstveide	VS.V.2.1.1. Pamana un komentē dažādu valodu elementus tekstos, filmās, videomateriālos.	VS.O.2.1.1. Atpazīst dažādu valodu un stilu elementus un stereotipus tekstos, filmās, videomateriālos, diskutē par tiem un to izcelsmi.	VS.A.2.1.1. Pamana un analizē sociolingvistiskos elementus (t. sk. humoru, ironiju un sarkasmu) svešvalodā dažādos tekstos, filmās, videomateriālos un salīdzina tos ar dzimto valodu.
	VS.V.2.1.2. Daudzvalodu vidē pamana un komentē atšķirības neverbālajos saziņas līdzekļos, piemēram, filmās, videomateriālos.	VS.O.2.1.2. Filmās un videomateriālos pamana neverbālās saziņas elementus, izmanto tos starpkultūru saziņā.	VS.A.2.1.2. Analizē neverbālos saziņas elementus videomateriālos, lai noteiktu runātāja attieksmi.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.2.2. Zināšanas par rakstīto un runāto tekstu formu daudzveidību ļauj izvērtēt teksta saturu un mērķtiecīgi izmantot tekstus savām personiskajām, profesionālajām un akadēmiskajām vajadzībām.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
2. Teksts un tekstveide	VS.V.2.2.1. Lasa un klausās ar izpratni, izmanto atbalstu, izvēloties savam mērķim atbilstošu stratēģiju (piemēram, caurskata, pārlūko, nosaka teksta mērķi, ja nepieciešams, iztulko).	VS.O.2.2.1. Lasa un klausās ar izpratni, patstāvīgi izvēloties savam mērķim atbilstošu stratēģiju.	VS.A.2.2.1. Kritiski izmanto daudzveidīgas teksta uztveres stratēģijas savu mērķu sasniegšanai (piemēram, tulko tekstu, vērtē teksta autora lomu un viedokli).
	VS.V.2.2.2. Salīdzina tekstu uzbūvi dažādās valodās. Apraksta un skaidro grafiskos tekstveides līdzekļus (piemēram, kartes, tabulas, shēmas, attēlus).	VS.O.2.2.2. Salīdzina grafisko un audiotekstu/ videotekstu uzbūvi svešvalodā. Pārveido tekstu no viena veida citā atbilstoši auditorijas vajadzībām.	VS.A.2.2.2. Kritiski izvēlas un prasmīgi izmanto dažādus tekstu veidus svešvalodā. Analizē sakarības pētāmo tekstu uzbūvē un dažādu informācijas attēlošanas veidu priekšrocības.
	VS.V.2.2.3. Salīdzina aprakstošu tekstu saturu un izmanto iegūto informāciju savu tekstu veidošanā svešvalodā.	VS.O.2.2.3. Analizē tekstu saturu un autoru argumentus, izvērtē to kvalitāti un ticamību, izmanto iegūto informāciju savu tekstu veidošanā svešvalodā.	VS.A.2.2.3. Analizē un kritiski izvērtē dažādu tekstu (t. sk. runāto) informācijas kvalitāti un avotu ticamību, lai atbildīgi izmantotu to savu tekstu veidošanā svešvalodā.
	VS.V.2.2.4. Nosaka dažādu tekstu formalitātes līmeni un funkcionālo stilu svešvalodā (piemēram, saīsinājumi un žargona vārdi sarunvalodā, terminu lietojums lietišķo rakstu valodā).	VS.O.2.2.4. Nosaka un salīdzina tekstveides līdzekļus (piemēram, salīdzinājumi daiļliteratūrā), kas veido teksta funkcionālo stilu attiecīgajā svešvalodā.	VS.A.2.2.4. Nosaka un analizē tekstveides līdzekļus (piemēram, salīdzina atsauces uz avotiem zinātniskajā un populārzinātniskajā stilā), kas veido teksta funkcionālo stilu attiecīgajā svešvalodā.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.2.3. Teksta plānošana, veidošana, uzlabošana un publiskošana ir radošs process, kura laikā autors saskaņo savas idejas ar attiecīgās valodas normām.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
2. Teksts un tekstveide	VS.V.2.3.1. Plāno rakstisku vai mutisku tekstu svešvalodā (virsraksts, ievads, iztirzājums, nobeigums). Veido tekstu, izmantojot saistītātvārdus (piemēram, "pirmkārt", "otrkārt", "visbeidzot").	VS.O.2.3.1. Veido loģisku plānu strukturāli daudzveidīgam tekstam svešvalodā, raksta esejas vai gatavo referātus, izmantojot mērķim atbilstošu teksta struktūru (arguments, pretarguments, secinājums).	VS.A.2.3.1. Pārliecinoši plāno un veido dažādus tekstus svešvalodā (piemēram, kopsavilkumu vai komentāru), izceļot svarīgākos argumentus. Noformē tekstu atbilstoši akadēmiskā stila prasībām (satūra rādītājs, virsraksts, apakšvirsraksts, atsauču saraksts).
	VS.V.2.3.2. Kopīgi veido tekstus svešvalodā, izmanto savas un citu idejas, lai papildinātu teksta saturu un uzlabotu tā formu. Izsaka savu viedokli par citu veidotiem tekstiem un argumentē to.	VS.O.2.3.2. Kopīgi veido tekstus svešvalodā (piemēram, stāstus, filmas). Radoši izmanto savas un citu idejas, lai papildinātu teksta saturu un uzlabotu tā formu. Analizē citu tekstus/filmas, aizstāv un pamato savu viedokli.	VS.A.2.3.2. Kopīgi veido tekstus svešvalodā (piemēram, reportāžas un publikācijas par aktuāliem notikumiem). Kritiski izvērtē izmantotās tekstu veidošanas stratēģijas un lieto tās sava teksta radīšanai.
	VS.V.2.3.3. Izvērtē savu tekstu svešvalodā, plāno turpmāko darbību teksta kvalitātes uzlabošanai. Rediģē un pilnveido tekstu atbilstoši valodas normām (t. sk. izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) rīkus).	VS.O.2.3.3. Analizē savu tekstu svešvalodā atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem (piemēram, tekstveides principu ievērošana), izdara secinājumus par to kvalitāti. Kopīgi rediģē un uzlabo tekstus (t. sk. izmantojot IKT rīkus).	VS.A.2.3.3. Analizē savus un citu tekstus svešvalodā. Novērtē tekstus atbilstoši kopīgi izvirzītajiem kritērijiem. Rediģē un uzlabo tekstus (piemēram, stilistiskas nianšes), izmantojot IKT rīkus.
	VS.V.2.3.4. Publisko paša radītus tekstus saziņas situācijai piemērotā valodā. Ņem vērā atgriezenisko saiti. Uzdod jautājumus citiem prezentētājiem.	VS.O.2.3.4. Publisko paša radītus tekstus, izvēloties auditorijai atbilstošu prezentācijas veidu un valodu. Atbild uz jautājumiem, izsaka savu viedokli un to atbilstoši argumentē. Uzdod jautājumus citiem prezentētājiem.	VS.A.2.3.4. Publisko paša radītus savām akadēmiskajām interesēm atbilstošus tekstus. Lieto piemērotus valodas izteiksmes līdzekļus, lai atbildētu uz jautājumiem. Uzdod jautājumus citiem prezentētājiem.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.3.1. Valodas apguves stratēģijas ir nepieciešamas, lai apzinātu savas esošās zināšanas, mobilizētu nepieciešamos leksiskos un sintaktiskos resursus un plānotu valodas izaugsmi.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
3. Valodas sistēma	VS.V.3.1.1. Izmanto valodu apguves stratēģijas savu prasmju uzlabošanai.	VS.O.3.1.1. Patstāvīgi izvēlas un izmanto valodu apguves stratēģijas savu prasmju uzlabošanai.	VS.A.3.1.1. Analizē valodu apguves stratēģiju piemērotību citu mācību jomu apgūvē.
	VS.V.3.1.2. Vērtē savas un klasesbiedru svešvalodas zināšanas. Izvēlas piemērotus mācību līdzekļus un materiālus savu valodas prasmju attīstībai.	VS.O.3.1.2. Vērtē savu un klasesbiedru svešvalodu zināšanu līmeni un pamato savu viedokli (piemēram, izmantojot Eiropas Valodu portfeli).	VS.A.3.1.2. Vērtē savu un klasesbiedru svešvalodas apguves līmeni, pamato savu viedokli un sniedz ieteikumus valodas prasmju attīstībai.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.3.2. Lingvistiskā kompetence ir spēja lietot fonētikas, morfoloģijas, leksikas un sintakses zināšanas saziņā.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
3. Valodas sistēma	VS.V.3.2.1. Pamana cilvēka izrunas īpatnības un izprot tajās ietverto informāciju. Ievēro apgūstamās valodas runas un rakstu normas un izvēlas situācijai atbilstošu izrunu.	VS.O.3.2.1. Pamana cilvēka izrunas īpatnības un analizē runātāja intonāciju, attieksmi un iespējamo izcelsmi. Ievēro apgūstamās valodas runas un rakstu normas. Izmanto dažādu valodu variantu izrunu savu mērķu sasniegšanai.	VS.A.3.1.1. Analizē valodu apguves stratēģiju piemērotību citu mācību jomu apgūvē.
	VS.V.3.2.2. Izmanto zināšanas par vārdu daļām, lai atklātu nezināmo vārdu nozīmi.	VS.O.3.2.2. Izmanto zināšanas par vārdu daļām, lai atklātu nezināmo vārdu nozīmi un veidotu jaunus vārdus.	VS.A.3.2.2. Izvērtē dažādu morfēmu lomu vārda nozīmes un funkcijas izmaiņā un radoši izmanto morfēmas sava vārdu krājuma paplašināšanā.
	VS.V.3.2.3. Skaidro dažādu vārdu lomu teikumā, vārdu saskaņošanas un saistījuma veidus svešvalodā.	VS.O.3.2.3. Salīdzina dažādu vārdu lomu teikumā, vārdu saskaņošanas un saistījuma veidus (piemēram, frāzes, vārdkopas) dzimtajā valodā un svešvalodā.	VS.A.3.2.3. Analizē vārdu lomu, vārdu saskaņošanas un saistījuma veidus dažādās valodās.
	VS.V.3.2.4. Izmanto profesionālās datubāzes un vārdnīcas (t. sk. virtuālajā vidē), lai papildinātu savu vārdu krājumu. Radoši lieto savu vārdu krājumu saziņā svešvalodā.	VS.O.3.2.4. Izmanto dažādas vārdnīcas un tēzaurus, lai papildinātu savu vārdu krājumu. Kritiski izvērtē un radoši lieto savu vārdu krājumu personiskajā, sociālajā un lietīšķajā saziņā.	VS.A.3.2.4. Izmanto dažādu valodu vārdnīcas un korpusus sava vārdu krājuma bagātināšanai. Atšķir vārdu lietojumu tiešā un pārnēstā nozīmē (piemēram, idiomās).
	VS.V.3.2.5. Savā runā un rakstos izmanto svešvalodas ritmu un intonāciju, lieto pauzes un interpunkciju atbilstoši valodas normām.	VS.O.3.2.5. Raksturo svešvalodas ritma un intonācijas atšķirības salīdzinājumā ar dzimto valodu, izmanto to savā runā un rakstos. Lieto pauzes un interpunkciju atbilstoši apgūstamās valodas normām.	VS.A.3.2.5. Saziņā sistēmiski izmanto svešvalodas izrunu, uzsvarus, ritmu un intonāciju, t. sk. izsakot dažādas emocijas un attieksmi. Lieto pauzes un interpunkciju atbilstoši saziņas mērķim.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti vispārējā vidējā izglītības standartā, beidzot vispārīgā, optimālā vai augstākajā apguves līmenī

VSK.VS.Li.3.3. Valodas lietotāja identitāti veido dažādu valodu resursu prasmīga izmantošana.

	Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
3. Valodas sistēma	VS.V.3.3.1. Izmanto zināšanas par gramatiskām konstrukcijām, lai saprastu un veidotu runu un rakstus savā interešu jomā.	VS.O.3.3.1. Izmanto zināšanas par gramatiskām konstrukcijām dažādās valodās, lai veidotu savu personisko izteiksmes stilu svešvalodā. Saziņā izmanto daudzveidīgas teikuma struktūras un vārdu krājumu.	VS.A.3.3.1. Analizē katrai valodai raksturīgās gramatiskās konstrukcijas un ievēro gramatiskās likumsakarības runā un rakstos. Izmanto dažādus teikuma veidus, ievērojot žanra un stila specifiku.
	VS.V.3.3.2. Salīdzina valodu sistēmas (skaņas, vārdus, teikumus), atrod kopīgo un atšķirīgo ar zināmajām valodām.	VS.O.3.3.2. Veido kritērijus dažādu valodu sistēmu analīzei (piemēram, simboli, vārdu etimoloģija, teikuma veidi).	VS.A.3.3.2. Analizē formālo un neformālo izteiksmes līdzekļu atbilstību valodai un situācijai.